

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UKA 2013/35
10. oktober 2013
Sara Olsvig

Kalaallit Nunaanni pinerluuteqarsimasut singernermikkut nalunaarsuuteqarlutik angerlarsimaffimi pineqaatissinneqarsinnaalernissaat anguniarlugu, Naalakkersuisut Jusitsministerimut attaveqaqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortat Doris Jakobsen aamma Kristian Jeremiassen, Siumut)

Siumut siunnersuuteqarpoq singernermitut pineqaatissinneqariaatsitut nunatsinni atugaalissasut. Singernermitut pineqaatissinneqariaataapput assigiinngitsutigut teknikkikut pisariaqartitsiffiusut, soorlu pineqaatissinneqarfiusumi oqarasuaatit angallattakkat ajornaatsumik atorsinnaasariaqarput, aaqqissugaasumik nakkutiginnittoqartariaqarpoq, kiisalu pineqaatissinneqartup angerlarsimaffik qimariaraangagu pisortani atorfekartut ornigutiaarsinnaasariaqarlutik.

Kalaallit Nunaanni singernermitutnik aaqqiissuteqarnermut aningaasartuutissat pillugit Folketingip Kalaallit Nunaat pillugu Ataatsimiitaliaatigoortumik siunnersuuteqartup Doris Jakobsenip, Siumut, apeqquteqaataanut danskit justitsministeriat akissuteqaqqammerpoq. Justitsministerip akissuteqarnermini eqqaavaa ukiuni marlunni Nuummiinnaq nakkutiginninnermi immikkut aaqqiissuteqarnissaq ukiumut 5,6 mio. kr.-inik akeqassasoq. Danskit aaqqissuuussinerannut pulatillugu aaqqiissuteqartoqarneq, tamanna ajornassangippat, ukiumut 4 mio. kr.-inik akeqartussaavoq. Pineqaatissinneqartumut ataatsimut naatsorsorlugu tamanna ullormut 1100 kr.-inik naleqassaaq.

Justitsministerip itisiliinermini eqqaavaa aningaasartuutissat allat tamatumunnga ilanganneqanngitsut. Taamaammat erseqqilluinarpooq singernermitutnik atuineq inuit pineqaatissinneqartut inissiisarfimmi tigummineqarneranininggarnit akikinnerunavianngitsoq.

Justitsministerip aamma oqaatigaa Danmarkimi 300-nik inissaqartoq singernermituteqartunut naatsorsuussaasunik. Tamatuma naapertorpai Kalaallit Nunaanni inissat qulit.

Tamatuma saniatigut paasinarpooq singernermitutnik aaqqiissuteqarneq Kalaallit Nunaanni tamarmi atorsinnaanngitsoq. Assersuutigalugu Nuummi singernermitutnik aaqqiissuteqartoqassappat taava illoqarfinni, imaluunniit teknikki pissutigalugu piffinni singernermitutnik aaqqiissuteqartoqarfiusinnaanngitsuni, inuit allat assinganik pinerluuteqarsimasut allaasumik pineqartalissapput. Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut tamanna erseqqvissumik inunnik assigiinngisitsinerussasoq aammalu inuit pisinnaatitaaffii eqqarsaatigalugit ajornartorsiutaassasoq.

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut unammilligassaqarput amerlasuunik anertoorujussuarnillu. Danskit aningaasanut inatsisaatigoortumik pinerluttunik isumaginnittut aningaasalersugaapput siornalu partiit Danmarkimi pinerluttunik isumaginninneq pillugu isumaqatigiissuteqartut isumaqatigiissuteqarput assersuutigalugu inissiisarfinni nakkutilliisut pitsaanerusumik ilinniartitaasalernissaannut, pitsaanerusumik ilinniartitaasalernissamut, pineqaatissinneqarluni katsorsarneqarnermut suliffeqarnermullu aammalu pinerluttunik isumaginnittoqarfuiup tungaatigut illuutitigut ajornartorsiutinik pitsangorsaanissamut atugassanik immikkoortitsinermik nassataqanngitsumik. Tassa imaappoq

aninkaasartuutit amerlisarneqassappata taava missingersuutit pioreersut aallerfigineqartariaqassapput. Taamaammat aninkaasat allarpassuatsialassuarnut atorneqarsinnaagaluarpus misiligummut nunamut tamarmut atuutinngitsumut, aammalut teknikkikut assiginnngitsutigut pisarissersuuteqarfiusunut, atornagit.

Illoqarfimmi sorlermi najugaqarneq apeqqutaatillugu inuit pineqaatissinneqartut qanoq issagaluarnersunik pineqaatissinneqartarerisigut assigiinngisitsinermik eqquassinissaq Inuit Ataqatigiit tungaannit tulluarsuusorinngilarput. Aamma misiligummut taama ittumut atugassamut missingersuusiorfigineqarsimanngitsumut aninkaasarpaalussuarnik atuinisaq tulluarsuusorinngilarput.

Taamaattoq isumaqarpugut meeqqat inissiisarfimmiittussatut eqqartuussaasimasimasunik angajoqqaaqartut angajoqqaaminnik qanumut najuinissaminnut pitsaanerusumik periarfissaqartariaqartut. Inissiisarfinni ilaqtariit pulaartarfii torersut meeqqanullu najoruminartut pigineqalernissaat aallaqqataasinnaavoq. Aamma isumaqarpugut singernermitut atornagit inuaqatigiinnik kiffartuussinerit periarfissatut ullumikkornit atornerusariaqarigut. Tassami suliffeqarneq innuttaasunut ilaalerseqqinermut aqqutissaalluarneruvoq inissiisarfimmi angerlarsimaffimmiluunniit ilatsiinnarnerminngarnit.

Tamanna pillugu siunnersuut tapersinngilarput.